

Diskusia – Overovanie informácií v spravodajskom texte

Otázky v diskusii:

1. otázka: Aké sú zdroje hlavných informácií v spravodajskom texte?

- Svedkovia, ktorí boli prítomní na mieste.
- Z prvej ruky od tých, ktorí to videli.
- Z oficiálnych správ organizácií... napríklad od riaditeľa hasičov alebo polície, ktorí dajú oficiálne stanovisko.
- Odborníci na témy, ktoré sa rozoberajú. Napr. politici alebo ekonómi.
- Nejaké neoficiálne zdroje. Anonymné nahlásenia.
- Iné médiá... ako napríklad programy v televízií, rádio či noviny.
- Z viacerých zdrojov.

2. otázka: Aké sú typické chyby v spravodajských textoch, ktoré by mohli ohroziť overiteľnosť informácií?

- Vo faktoch – skreslené údaje.
- Nesprávne pochopenie udalostí, či získavanie informácií z nejakých neoficiálnych zdrojov pofidérnych. Potom sa to ani nedá overiť.
- Neobjektívni novinári.
- Ovplyvnitelní novinári. Každý má vlastný názor a aj novinár môže mať svoj tak silný, že ho presadzuje do správ a aj do prezentovania informácií.
- Áno napríklad niektorí sú zaujatí novinári.
- Ako sme sa bavili o zdrojoch, tak majú napríklad slabé alebo zlé zdroje.

3. otázka: Aké sú spôsoby na overenie informácií v spravodajskom texte?

- Že si to skontrolujeme z viacerých zdrojov. Takto si môžeme overiť správnosť danej informácie.
- Hľadáme oficiálne zdroje tejto informácie. Kto ju prezentoval ako prvý. Či vôbec existuje zdroj pôvodnej informácie.
- Možno aj skontrolovať dátum a miesto udalosti. Momentálne sa zdieľa dost' hoaxov alebo fotografií napríklad nejakého protestu a pritom ide o fotky z úplne inej akcie.

- Ak ide o nejakú informáciu z nášho okolia, môžeme si to overiť napríklad u spomínaných svedkov osobne.
- Napríklad, ak ide o obrázky existujú stránky, ktoré nám vyhľadajú daný obrázok na internete v rôznych článkoch a môžeme si overiť ich pravosť. Teda či sú skutočné alebo upravené.

4. otázka: Existujú nejaké etické zásady overovanie informácií

- V prvom rade by mali novinári publikovať iba pravdivé informácie.
- Áno sú za to zodpovední najmä tí, ktorí údaje publikujú. A my sa k nim máme stavať s istou dôverou, ale je potrebné si veci preverovať a neveriť hneď všetkému.
- Tak mal by byť uvedený zdroj informácií, aby sme mohli eticky zodpovedne overiť pravosť, ak máme potrebu.
- Zároveň je potrebné byť slušný ku novinárom a vážiť si ich prácu aj keď veľakrát v médiách vidíme ako niektorí ľudia ich prácu skôr hania.

5. otázka: Existujú nejaké riziká neoverenia informácií pre novinára či médiá?

- Samozrejme, ak budú často publikovať bludy ľudí si to môžu začať overovať a stratia čitateľov alebo sledujúcich.
- Niektorým to je jedno.
- No ak napríklad kvôli neovereným informáciám v médiách niekoho očiernia alebo osočia, môže ich napríklad udat' a musia sa mu verejne ospravedlniť.
- Niektorí to šíria zámerne nepravdivo.

6. otázka: Je dôležité aby spravodajcovia uviedli, či ide o pravdivý údaj alebo len ich domnienku či špekuláciu?

- Určite áno.
- Predišlo by sa mnohým nedorozumeniam.
- Nie sú tak veľmi úprimní.
- Mohlo by to znížiť ich čitateľnosť... niekto by si povedal načo to vôbec tam píšu, ak nejde o fakt.
- Určite áno, lebo ako sme vraveli skôr aj na základe publikovaných informácií niektorí môže čerpať a potom ak tam nie je uvedené či ide o fakt alebo nie, tak to potom môžu roznášať ďalej.

- Súhlasím – súhlas....
- Udáva to presnejší obraz o danej situácii...ak ešte nie sú úplne informácie.
- Nemali by písať, čo nevedia.

Záver z diskusie:

- Správne overovanie v spravodajskom texte je zabezpečovanie kľúčových informácií a správ, ktoré sú šírene na verejnosť.
- Existujú nástroje, ktoré nám môžu pomôcť pri overovaní si informácií (ich výskytu a pôvodu), ale vždy musíme urobiť prvý krok my sami.
- Dôležitosť overovanie si informácií a podpora kritického myslenia.
- Je dôležité, aby novinári dodržiavali etické zásady a publikovali overiteľné a hlavne pravdivé informácie na verejnosť.
- Taktiež zdôraznenie domnelých a špekulatívnych informácií môže predísť rozširovaniu bludov na verejnosť.